

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 4P/14/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616202297
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mikuláš Géczi
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6616202297.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec vo veci starostlivosti o maloleté deti U. G., nar. XX.XX.XXXX a U. G., nar. XX.XX.XXXX, obidve trvale bytom G., P. X, zastúpené Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny K., deti rodičov U. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G., P. X, štátnej občianky SR, zast. JUDr. Gabrielou Klátikovou, advokátkou, so sídlom Lučenec, P. Rádayho 5166/8 a otca U. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y., O. XXX/XX, štátneho občana SR, zast. JUDr. Jánom Marčokom, advokátom, so sídlom Lučenec, M. Gorkého 21, v konaní o nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

Matka maloletých detí doručila dňa 25.02.2016 tunajšiemu súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala maloleté deti U. G., nar. XX.XX.XXXX a U. G. nar. XX.XX.XXXX dočasne zveriť do svojej osobnej starostlivosti, otca zaviazat' platením výživného a zároveň dočasne upraviť styk otca s maloletými deťmi.

Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/25/2014-215 zo dňa 18.02.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15CoP/25/2015-267 zo dňa 27.05.2015 bolo jej manželstvo s odporcom rozvedené a maloleté deti súd zveril na čas po rozvoze do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a zároveň rozhodol o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej U. G. sumou vo výške 80,- EUR a na výživu maloletého U. G. sumou vo výške 70,-EUR mesačne.

Striedavá starostlivosť sa začala realizovať na základe nariadeného predbežného opatrenia Uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 9P/25/2014 - 186 zo dňa 4.2.2015, a to dňa 14.02.2015, ktorej výkon bol podľa vyjadrenia matky už od začiatku spojený so značnými problémami. Už v tom čase otec vzal maloletú U. aj napriek jej zvýšeným teplotám, a aj napriek jej zlému zdravotnému stavu do kina. Na druhý deň bola maloletá U. u detskej lekárky, avšak nie v doprovoze otca, ale jeho matky. Jarné prázdniny trávili deti u otca, ktorý bol celý čas v práci. Matka opakovane pri preberaní detí od otca nedostala žiadne informácie o deťoch, nič o nich nevedela, pretože otec jej celý čas, keď boli deti u neho, nedvíhal telefón a neodpovedal na sms. Podobne v apríli 2015, maloletá U. bola bez nálady, bledá, nechcela nič jesť. Na druhý deň, v nedeľu od rána zvracala, mala vysoké teploty, boli sme na pohotovosti, a tam dostala injekciu a čípky proti zvracaniu. Boli jej diagnostikované gastrologické problémy zo stravy. Matka o situácii informovala formou sms správy otca, opäť bez reakcie. Obdobná situácia sa stala aj o týždeň neskôr, kedy jej otec síce oznámil, že bol s maloletým U. u detskej lekárky (kvôli kašľu), ale až neskôr sa matka od jeho učiteľiek v škôlke dozvedela, že ony otca vyslali s dieťaťom k lekárke, lebo chlapca zadušal kašeľ už od stredy, avšak otec to neriešil. Týmto matka poukazuje na skutočnosť, že otec ignoruje zdravotné problémy maloletých detí a ide s nimi na vyšetrenie iba vtedy, keď na to poukážu iní ľudia, ako napríklad učiteľia. K podobným situáciám dochádzalo počas celého obdobia výkonu striedavej starostlivosti. Matka ďalej uvádza, že otec sa deťom veľmi málo venuje, väčšinou sú s jeho matkou (t. j. ich starou mamou). Zároveň ich aj psychicky vydiera, kričí na ne a nadáva im, na čo sa deti matke

stále sťažujú. Pravidelne zabúda na ich potreby a zakazuje im sa stretávať s kamarátmi, ktorých majú v G., pretože ku každému z nich má nejaké výhrady. Za maloleté deti by otec chcel rozhodovať aj počas týždňa, kedy sú u matky, konkrétne kam majú chodiť, s kým sa majú stretávať, ako a kde majú tráviť svoj voľný čas.

Podľa vyjadrenia matky sa jej maloleté deti neraz sťažovali, že im otec nadáva, vyhráža sa im, že nesmú chodiť k starej matke (z matkinej strany) a vulgárne im nadáva. Otec je stále nervózny, agresívny, nadáva im a tým ich stresuje. Maloletému synovi dokonca rozbil tablet z dôvodu, že sa nechcel prezliecť. Maloleté deti sú v dôsledku takéhoto správania ich otca vystrašené a vystresované.

Ďalší problém spojený so striedavou osobnou starostlivosťou matka vidí v tom, že otec s ňou nekomunikuje, neodpovedá na jej telefonáty, sms správy, nedovolí deťom, aby jej zavolali alebo sa s ňou akokoľvek kontaktovali. Jediné informácie, ktoré o deťoch získala, boli zo školy od učiteľov, resp. spolužiakov detí, ktorí jej oznámili, že deti nechodia do školy, lebo sú choré. V čase letných prázdnin, kedy boli deti mesiac u otca, tento im vôbec nedovolil stretnúť sa s matkou, vidieť ju, príp. inak kontaktovať. Maloleté deti podľa matky prežívali toto obdobie veľmi zle. Boli vystresované a prosili ju, aby nemuseli ísť naspäť k otcovi. Matka má za to, že pri striedavej starostlivosti je komunikácia medzi rodičmi detí základným atribútom pre výkon takejto starostlivosti, čo v tomto prípade úplne absentuje. Navyše, keď sú maloleté deti u matky, otec sa podľa jej vyjadrenia o kontakt s deťmi vôbec nepokúša. Maloleté deti chodia k otcovi s veľkou nevôľou, plačú, majú bolesti brucha a hlavy, každý týždeň prežívajú odchod z domu veľmi ťažko. Navyše samotné deti otcovi neraz povedali, že k nemu nechcú ísť, prosia ho, aby ich nechal u matky, otca však názor detí, ani ich zdravotné ťažkosti, na ktoré si sťažujú, nezaujíma. Tento postoj detí dáva za vinu matke, ktorú obviňuje, že deti vychovávam proti nemu, čo sa podľa matky nezakladá na pravde.

Nakoľko maloleté deti veľmi zle prežívajú každú sobotu, kedy majú ísť k otcovi, čo sa prejavuje rôznymi psychickými a fyzickými ťažkosťami, matka navštívila s deťmi Ambulanciu klinickej psychológie vo K., kde ich vyšetřila U. F. T., psychologička, ktorá jednoznačne v obidvoch psychologických nálezoč vyvodila záver, že v dôsledku negatívneho nastavenia otca voči matke majú maloleté deti vnútorné napätie a zneistenie. Maloletá U. sa podrobila psychologickému vyšetřeniu aj dňa 18.11.2015. P. R. G., klinický psychológ sa vyjadrila, že dôvodom psychických ako aj fyzických ťažkostí maloletej sú problémové prvky vo výchovnom vedení.

Matka ďalej uviedla situáciu zo dňa 24.10.2015, kedy maloletá U. odmietla ísť s otcom na Y.. Bola uplakaná, mala čím ďalej, tým silnejšie bolesti brucha v dôsledku nervozity a stresu, a odmietala s otcom odísť. Keď si tento okolo 17,00 hod. prišiel pre deti, matka vyšla s dcérou pred dom, kde ona plakala a žiadala otca o možnosť, aby ju nechal doma, prosila ho, že nechce odísť a že ju strašne bolí brucho. Na to jej otec povedal, aby si pobalila veci a išla s ním, odmietol nechať dcéru, vzhľadom na situáciu, doma. Na to matka s dcérou vošla do domu, kde sa aj maloletý U. začal sťažovať na bolesť hlavy a tiež nechcel odísť s otcom. Obom deťom sa matka snažila vysvetliť, že ak otec neakceptuje ich názor a nechce im dovoliť ostať doma, vzhľadom na nariadené rozhodnutie súdu, inú možnosť nemajú. Asi po polhodine obe deti upokojila a hoci s nevôľou, nasadli k otcovi do auta. Na to prišla i hliadka polície, ktorú otec privolał z dôvodu, že mu matka odmietla dať deti. Matka policajnej hliadke situáciu vysvetlila, jeden z príslušníkov polície sa deti dotazoval, či chcú ísť s otcom, na čo odpovedali že nie, že chcú ostať doma. Na otázku policajta smerom k otcovi, či si ich aj napriek tomu chce vziať, im on odpovedal, že má na to právo a preukazoval sa fotokópiou rozsudku Okresného súdu G.. Potom s deťmi odišiel. Následne podal na matku trestné oznámenie za nerešpektovanie rozhodnutie súdu, nakoľko mu deti neodovzdala o 17,00 hod., ale až o 17,30 hod. Toto oznámenie bolo odložené ako nedôvodné. Počas vyšetřovania za prítomnosti policajnej hliadky podľa vyjadrenia matky otec na ňu pred maloletými deťmi neslušne nadával a vulgárne sa vyjadroval. Na základe toho podala na otca dňa 27.10.2015 oznámenie o priestupku voči občianskemu spolunažívaniu, ktoré doteraz nie je došetřené. Jeho správanie videli aj privolaní príslušníci PZ.

Uvedenú situáciu sa matka snažila riešiť, a to návrhom na vydanie predbežného opatrenia zo dňa 11.12.2015, ktorý bol uznesením Okresného súdu G. zamietnutý.

Dňa 19.12.2015 si odporca prevzal maloleté deti. V nedeľu dňa 20.12.2015 ich doniesol späť matke s odôvodnením, že ho deti ignorujú a že na jeho dotaz smerom k dcére, či chce ísť k mame, ona

odpovedala áno. Rovnako sa vyjadril aj maloletý U.. V pondelok 21.12.2015 sa otec dostavil na Úrad práce G., kde s ním bol spísaný záznam o uvedenej veci. Podľa matky však otec takto nekonal preto, že by bol k deťom ústretový, ale z dôvodu, že jeho stará mama bola zdravotne na tom veľmi zle, bolo sa treba o ňu starať, takže starostlivosť o deti, ktorú bežne prenecháva svojej mame, by bola na ňom samotnom, čo on nezvládol. Preto deti radšej doniesol späť matke.

Podľa matky otec nemá skutočný záujem o svoje maloleté deti, používa ich iba ako nástroj pomsty proti nej, je voči nej agresívny, neustále na ňu podáva trestné oznámenia a podnety za priestupky, ktoré sa vždy ukončia odložením veci pre ich nedôvodnosť. Otec už aj v čase, kedy s matkou detí žil v spoločnej domácnosti, poľ podľa matky k nej agresívny a fyzicky ju napadol. Rovnako agresívny je voči svojim deťom a je tu dôvodná obava, že jeho agresivita sa bude stupňovať. Pred deťmi matku osočuje, nadáva na ňu, klame im a vnucuje im svoje ničím nepodložené žiarlivostné myšlienky. Maloleté deti v dôsledku týchto jeho rečí nemôžu spať, v noci sa budia a chodia sa na matku pozeráť, či náhodou "nespí u nej cudzí ujo". Matka však opakovane tvrdí, že žije a stará sa o svoje maloleté deti sama.

Matka ďalej poukázala na to, že v dôsledku realizácie striedavej osobnej starostlivosti došlo u maloletej U. k zhoršeniu jej prospechu v škole.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je podľa matky návrh na nariadenie predbežného opatrenia dôvodný a v záujme maloletých detí, keďže sú dané zákonné podmienky pre jeho nariadenie, a to dôvodná obava z toho, že po tom, ako bude otcovi doručený návrh na zmenu rozsudku vo veci samej, ktorým sa matka bude domáhať, aby súd rozhodol o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určil styk maloletých detí s otcom tak, že tieto budú u otca každú párnú sobotu v mesiaci, jeho už teraz nekontrolovateľné správanie a agresivita sa vystupňuje a svoj hnev si bude ventilovať najmä na maloletých deťoch.

Z doručenej správy kolízneho opatrovníka o výsledku prešetrenia pomerov v domácnosti rodičov maloletých detí, ako aj o vykonanom pohovore s maloletými deťmi, v ktorej sa mal vyjadriť k otázke, či je zachovanie súčasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom vo forme striedavej osobnej starostlivosti v záujme maloletých detí vyplýva, že matka od októbra roku 2013 býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jej tety a uja R. a Y. U.. T.č. žije v dome len ona a jej dve mal. deti U. a U.. Dom je poschodový, na prizemí je vstupná chodba, kuchyňa, WC, kúpeľňa, obývací izba. Na medziposchodí je jedna izba, slúžiaca ako kumbál. Na poschodí má každé dieťa svoju detskú izbu a matka spálňu, WC a kúpeľňa. Dom je podpivničený, príslušenstvom domu je aj záhrada. Matka pracuje ako asistentka riaditeľa na ÚPSVaR G.. Jej čistý mesačný príjem je cca 480,-Eur. Poberá prídavky na deti vo výške 47,-Eur, tiež si uplatňuje daňový bonus. Okrem toho jej otec detí posielal výživné spolu vo výške 150,-Eur na obidve deti. Jej mesačné výdavky pozostávajú z výdavkov bývanie 100,-Eur (plyn + príspevok pre majiteľov domu), internet + telefón 30,-Eur. Poplatok za stravu v škole pre obidve deti 50,-Eur mesačne + 20,-Eur mesačne školský klub. Tieto poplatky platí jeden mesiac matka a jeden mesiac otec. Okrem toho mal. U. chodí na jazdecký krúžok a to 1x do týždňa, s čím sú spojené výdavky vo výške 14,-Eur. Tento poplatok zaplatí ten rodič, s ktorým ide maloletá jazdiť. Matka potvrdila, že deti chodia na ZŠ G., X., mal. U. 4. ročník, mal. U. 1. ročník. Deti navštevujú detskú lekárku U.. M. a odb. lekárku alergiológičku U.. G.. Matka vidí najväčší problém pri striedavej osobnej starostlivosti v komunikácii s otcom. Počas pobytu detí u otca sa snaží o telefonický kontakt s deťmi v utorok a vo štvrtok, čo jej otec detí neumožňuje. Otec tvrdí, že v tom čase sa matka o nich nemá čo zaujímať, nakoľko on ich nezaťažuje telefonátmi, keď sú deti u nej. V lete boli deti jeden mesiac u matky a jeden mesiac u otca. Počas celého mesiaca im volala len dvakrát, lebo otec jej to neumožnil. Pri odovzdávaní sa matka otca pýta, čo všetko sa udialo počas týždňa, on jej odmieta podať akékoľvek informácie. Matka poukázala na to, že mal. deti po škole idú s otcom do ďalšej práce a keď prídu domov, už sa nestihajú učiť, len si preložia učebnice na druhý deň. Ďalej uviedla, že otec deťom nadáva, resp. nadáva na ňu, ako na matku. Ide o vulgárne nadávanie. Matka tiež uviedla, že bola na troch sedeniach u psychológa p. L., avšak k spoločným stretnutiam s otcom nedošlo, vraj nebola šanca na obnovu komunikácie. Podľa matky, deti otca volajú "ten človek", aj keď ho ona pred nimi volá otec. Ona na otca pred deťmi nenadáva. Deti, podľa jej vyjadrenia, chodia k otcovi s nevoľou, všetko to ťažko prežívajú. Matka zatiaľ riadny návrh na zrušenie striedavej osobnej starostlivosti a zverenie detí do svojej starostlivosti nedala, ale plánuje tak urobiť. Deti sa pred ňou vyjadrujú, že nechcú ísť k otcovi, chcú byť len doma. Za domov považujú bývanie v G.. Otec deti berie, podľa matkinho vyjadrenia, ako prostriedok pomsty. Starostlivosť aj tak ponecháva na plecia svojej matky.

Otec býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho matky X. G.. Dom je dvojposchodový, na prízemí sa nachádza kuchyňa, dve izby - obývačka a spálňa, WC a kúpeľňa. Na poschodí je kuchyňa, tri izby, WC spojené s kúpeľňou. Deti majú na poschodí zariadenú detskú izbu. V izbe sú dve postele, písací stolík, skrine, v ktorej majú deti uložené oblečenie a osobné veci. V izbe majú deti hračky. V dome otca majú deti vytvorené vhodné bytové podmienky, majú vytvorený priestor na adekvátne trávenie voľného času ako aj plnenie si školských povinností. Príslušenstvom domu je dvor so záhradou. Otec uviedol, že jeho zamestnávateľom je V. E. F. N., R..F., V. V., s miestom výkonu práce G., pracuje na pozícii referent BOZP. Z tohto zamestnania má príjem cca 500,- až 580,-Eur. Okrem toho má kratší pracovný úväzok so školou Pedagogická a sociálna akadémia G., v oblasti počítačových sietí, odkiaľ má príjem cca 163,-Eur mesačne. S Obcou Y. má uzatvorenú dohodu, odkiaľ má príjem cca 19,-Eur mesačne. Jeho mesačné výdavky pozostávajú z: 120,-Eur prispieva matke na bývanie, 120,-Eur cestovné Y. - G., 168,-Eur mesačne spláca bezúčelový úver, ktorý si zobrali s matkou mal. detí na stavbu rodinného domu z X. (celková hodnota úveru bola 23.000,-Eur), paušál telefón 20,-Eur, výživné na mal. U. 80,-Eur a na mal. U. 70,-Eur mesačne. Otec uviedol, že prídavky na deti poberá matka, tiež si uplatňuje daňový bonus. K striedavej osobnej starostlivosti otec uviedol, že táto prebieha od februára 2015, ale vždy s problémami. Podľa otca sú deti matkou zmanipulované, matka nechce, aby deti išli k otcovi. Matka o deti podľa otca nemá záujem, pričom deti mali otcovi povedať, že ich matka bije. Na ÚPSVaR G. podal niekoľko podnetov na prešetrenie. Otec poukázal na to, že matka udržiava kontakt s pánom B.. Pokiaľ mal. U. povie matke niečo ohľadne tohto pána, matka ju zbije. Podľa p. G. matka používala fyzické tresty aj počas manželstva, tiež poukázal na to, že užíva alkohol. Otec uviedol že niekoľkokrát podal na exmanželku trestné oznámenie. Naposledy trestné oznámenie podala na neho ona, nakoľko jej vulgárne vynadal. Otec uznal, že občas sa neudrží a reaguje podráždene, zvykne nadávať. Otec nesúhlasí so zrušením striedavej osobnej starostlivosti, poukázal na znalecký posudok, ktorý bol vypracovaný k rozvodovému konaniu. Podľa neho znalkyňa odporučila striedavú osobnú starostlivosť, resp. zverenie do jeho starostlivosti. Otec hodnotí vzťah s deťmi ako dobrý, deti sú podľa jeho vyjadrenia u neho spokojné, občas je medzi nimi súrodenecká bitka, vtedy sa snaží byť na nich prísnejší, nikdy ich ale nebije. Deti sa v domácnosti matky vyjadrujú na adresu otca osočujúco, stalo sa, že deti napadli jeho mamu - zbili ju. Podľa vyjadrenia otca, matka nechce spolupracovať, z jej strany nie je možná žiadna dohoda, informácie matke odovzdáva ústne pri odovzdávaní detí. Otec mal záujem zúčastňovať sa psychologicko-poradenského procesu, v tomto roku bol na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR G. 3-krát. Poradenský proces bol ukončený z dôvodu (ako otec uviedol), že matka odmietla spolupracovať. Deti navštevujú ZŠ v G., mal. U. 1.ročník, mal. U. 4.ročník. Pokiaľ sú deti v otcovej starostlivosti, všetci odchádzajú z domu spolu, otec cestou do práce odvedie deti do školy, takisto ich zo školy poobede vyzdvihne. Sú v starostlivosti detskej lekárky U.. M.. Otec uviedol, že matka poukazuje na zhoršený prospech detí. K nahliadnutiu nám poskytol žiacku knižku mal. detí, obidve deti mali len jednotky a pár dvojok. Ďalej otec uviedol, že pokiaľ sú deti u matky, nezaťažuje ich telefonátmi, nakoľko si myslí, že by to deti rozptyľovalo. Matka sa dožaduje telefonických kontaktov, čo otec v poslednej dobe odmieta, ignoruje jej sms-ky. Pokiaľ deti chcú samé od seba s matkou volať, alebo v prípade, že si niečo zabudnú, nemá problém s tým, aby matke zavolali. Otec uviedol, že deti majú veci, ktoré im zakúpil on v jeho domácnosti, veci, ktoré im zakúpila matka, majú v jej domácnosti. Matka mu odmieta dať cestovné pasy, nemohol ísť s deťmi ani na dovolenku, povedala mu, že si má vybaviť druhé. Na záver šetrenia otec uviedol, doručí na Okresnému súdu G. svoje vyjadrenie k podanému návrhu matky.

Názor maloletých detí bol zisťovaný kolíznym opatrovníkom v domácnosti matky, bez jej prítomnosti, s každým samostatne, v ich detských izbách. Obidvom deťom bol vysvetlený dôvod návštevy a zároveň mali možnosť vysloviť súhlas resp. nesúhlas s nahrávaním rozhovoru. Mal. U. súhlasil s nahrávaním, mal. U. nesúhlasila s tým, aby bol vyhotovený zvukový záznam. Z tohto dôvodu kolíznym opatrovníkom od neho u maloletej upustili.

Mal. U. uviedol, že v sobotu príde po neho a po sestru otec a spolu pôjdu do Y.. Veci k nemu si zbalí sám. Do školy a zo školy chodí s ocinom autom. Chodí do družiny, otec po nich príde neskôr. Zvyknú sa zastaviť po ceste domov na koláč v cukrárni. Úlohy si urobí v škole sám, v družine. Pokiaľ nemá úlohy, doma sa už do školy nepripravuje. Keď má čítanie, číta si sám. Doma sa hrá na tablete. U. (sestra) je len dnu, on sa ide hrať aj vonku. S otcom zvyknú ísť na prechádzku. Uviedol, že otec si vypína na mobile zvuk, nedovolí mu zavolať mamine, vidí, že mu svieti mobil, ale otec to ignoruje. Keď je u maminy, otec im nevolá, on mu tiež nevolá. Na otázku, či mu to vyhovuje, že jeden týždeň je u matky a jeden u otca, mal. uviedol, že nevie, neskôr odpovedal, že už nikdy nechce ísť k otcovi, už len ku starkej, alebo s otcom chce byť len v obchode. Nechce ísť k otcovi preto, lebo otec nadáva, v dome to smrdí a sú tam lienky.

Je tam pleseň a U. je na ňu alergická. Uviedol, že pleseň je v kúpeľni, na obkladačkách, v ich izbe nie je. Na otázku, či to otcovi povedal, odpovedal, že radšej nie, lebo by opäť začal nadávať. Povie im, že je "ko.." a "pi..". Stretli aj mamu v M., otec im povedal, že nemajú ísť k tej "pi..." Nechce ísť k nemu, ani mu to nechce povedať, lebo bude znovu nadávať. Aj jemu aj U. to vadí. Mamina nenadáva. Mama na otca také veci nerozpráva. Otec ich nebije. Má starkú v G., otec nadáva aj na ňu. Nahnevaná je aj mama, aj sestra, aj on. Niekedy tak škaredo nenadával, ale teraz asi tak rok nadáva viacej. Hneď od začiatku mu to nevyhovovalo, že musí byť týždeň v Y. a týždeň v G.. Vadí mu to, že si musí baliť zakaždým veci. Mal. uviedol, že otec rozbil tableť kladivom. Bol nahnevaný. U. mu povedala, že ten tableť rozbil otec. Mal. U. uviedol, že už nechce ísť nikdy k otcovi. Podľa neho, ho otec nemá rád, lebo nadáva. Nevie, čo mu naposledy zlé povedal, ale s otcom by mu stačilo stretávať sa v obchode. Niekedy spolu s otcom vonku niečo "majstrovali", ale vtedy ešte nenadával, teraz už nie. Kvôli tomu, že otec nadáva, nechce k nemu ísť. Ani otec, ani mama mu nevraveli, čo by mal povedať. Na záver mal. U. uviedol, že u otca musia ísť spať a on sa nestihne naučiť a oco sedí do polnoci pri "telke". Otec sa ho spýta, či je pripravený do školy. Na otcovi by chcel zmeniť to, aby nenadával. U maminy by nechcel nič zmeniť.

Mal. U. poznala dôvod návštevy kolízneho opatrovníka v domácnosti matky, rozprávala sa s ňou o tom, že jej budú kladené otázky ohľadne striedavej osobnej starostlivosti, ktorú maloletá nazvala ako "týždeň a týždeň". Uviedla, že keď je u maminy je jej dobre, u otca nie, lebo nadáva. Na otázku na koho nadáva uviedla, že na ňu, na brata a na maminu. Jej a bratovi zvykne povedať, že sú cigáni a že smrdia. Naposledy, keď boli s otcom v M., uvideli aj mamu a otec im povedal, aby sa neopovážili ísť k tej "pi...". Otca volá "ten človek", volá ho tak aj brat, aj mama. Keď je týždeň u otca, tak ho volajú otcom, ale keď sú u matky, volajú ho "ten človek". Na otázku, čo sa jej najviac nepáči u otca, mal. U. uviedla, že u otca v dome je pleseň, lienky a smrad. Keď si na neho spomenie, hneď ju bolí brucho. Keď je u otca, všetci naraz odchádzajú do školy. Otec chodí do práce do G., tak ich odvezie do školy a keď ide z práce, tak príde po nich a idú domov. Úlohy do školy si robí sama, občas jej pomôže otec alebo starká. Brat sa do školy pripravuje sám, aj číta sám, niekedy číta s otcom. U otca sa zvykne hrať na tablete. Maloletá uviedla, že otec rozbil bratovi tableť kladivom. Na otázku, či ho videla, že ho rozbil, odpovedala, že nevidela, ale vie o tom, že to urobil, lebo mu povedal, že ak nebude poslúchať, rozbije ho. Bratovi niekedy dlho trvá, kým sa ráno pooblieka, tak zvyknú meškať, otec potom nadáva. Otec nadáva keď sa mu niečo nepodarí, alebo keď spomenú mamu. Nedovolí im s mamou telefonovať, ona sa ho nepýta, či môže mame zavolať, lebo by sa nahneval a začal by opäť nadávať. V Y. má aj kamarátky, ale veľmi s nimi nechodí vonku, lebo podľa nej klamú. Starká u otca na nich občas kričí, keď niečo s bratom vyvedú. Podľa nej, ju ani brata otec nemá rád, lebo na nich kričí, nadáva im. Ani ona ho za to nemá rada. Otec tiež hovorí, že u nich doma v G. chodia po dome holi chlapi, ale to nie je pravda. Nie je pravda, že by k nim niekto chodil. Otec ju nikdy nebil, mamina jej občas dala varechou, ale maloletá hneď uviedla, že to bola taká poučná. S mamou sa rozpráva o otcovi, že prečo asi tak nadáva, že prečo je taký "ten človek". Ona si myslí, že otec ich nemá rád, že im kupuje veci preto, aby si ich získal. Mama ich podľa nej má rada, mama šetrí, aby im mohla kúpiť nejaké veci. Veci na oblečenie má spolu s bratom u toho rodiča, ktorí ich kúpi. Nenosia si ich k druhému rodičovi. Uviedla, že u otca nechce byť, lebo je alergická na plesne a roztoče. K otcovi sa jej nechce ísť, zvykne ju bolieť brucho. Otec jej nedovolí ostať u mamy ani o jeden deň dlhšie. Keď je v G., s mamou chodí do parku, boli na koncerte, chodia sa korčuľovať. Keď je u otca zvyknú ísť na priehradu, do obchodu, v lete do parku, vyjadřila sa, že občas sú aj krajšie chvíle - v lete idú na bicykel, na zmrzlinu. Boli na kúpalisku v E. a tam ich otec nechal len so starkou a on išiel do práce. Tak isto boli aj na B.. Záverom uviedla, že obaja rodičia ju zvyknú postíškať, aj mama, aj otec. Chcela by bývať u matky, s otcom by chcela byť len raz za mesiac, alebo ak by sa inak nedalo, tak raz za dva týždne cez víkend. O otcovi sa zvykne rozprávať aj s mamou aj so starkou s matkovej strany. Uviedla, že už sme v poradí ôsmi ľudia, s ktorými sa rozpráva a nikto ich nepočúva.

Kolízny opatrovník na základe šetrení vykonaných v domácnosti matky a otca, konštatoval, že obidvaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o mal. deti a deťom poskytujú adekvátnu starostlivosť. Ako najväčší problém pri realizácii striedavej osobnej starostlivosti vidí zlú komunikáciu rodičov, ktorá vytvára bariéry v rámci rodiny medzi jej jednotlivými členmi. Je otáznne, do akej miery si otec uvedomuje spôsob komunikácie s deťmi a či si od nich pýta spätnú väzbu. Na druhej strane, maloleté deti sú konfrontované s názormi matky voči otcovi a prirodzene sa v tomto prostredí stotožňujú s postojmi a prežívaním matky. Aj keď sa javí, že obidvaja rodičia chcú situáciu riešiť, navštevovali psychologickú poradňu, nedošlo však u nich k posunu v odstraňovaní komunikačných bariér medzi nimi. Ani jeden z rodičov neprejavil iniciatívu riešiť problém komunikácie aj u iného odborníka. Kolízny opatrovník rodičom jednoznačne, v záujme ich maloletých detí, odporučil obnovu komunikácie riešiť u klinického psychológa, kde im bude poskytovaná rodičovská terapia,

nakoľko konštruktívna komunikácia je jednou z podmienok dlhodobého a bezproblémového fungovania striedavej osobnej starostlivosti. Pokiaľ by rodičia boli schopní a ochotní pracovať na sebe, otec by bol ochotný upustiť od nadávania, ktoré maloleté deti vnímajú negatívne, ďalšia realizácia striedavej osobnej starostlivosti by bola v záujme maloletých detí. Zachovanie primeraného kontaktu detí s druhým rodičom je prejavom kultivovanosti a osobnostnej zrelosti každého z rodičov. Kollízny opatrovník z jedného vykonaného pohovoru s mal. deťmi nevedel jednoznačne preukázať, či ide o spontánny prejav detí alebo sú ovplyvňované niektorým z rodičov, v každom prípade, im otcove nadávky prekrážajú. Obidve deti sa vyjadrili, že k otcovi už nechcú ísť, chceli by bývať s mamou a s otcom sa stretávať len niekde v obchode, čo sa však môže na tento čas javiť ako predčasné riešenie na tak zásadné obmedzenie styku. Preto rozhodnutie o návrhu matky ponechal na zváženie súdu. V prípade, že bude podaný riadny návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, odporučil vykonať znalecké dokazovanie.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov alebo je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

V zmysle § 75 ods. 2 a 5 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy. Ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2. Uznesenie o predbežnom opatrení uvedenom v tomto odseku je vykonateľné dňom jeho nariadenia.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a) a b) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby a) platil výživné v nevyhnutnej miere, b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu. Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení nie je súd povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov (§ 75 ods. 8 O.s.p.), vychádza z preukázaných, alebo aspoň osvedčených základných skutočností potrebných pre záver o ohrozenom záujme.

Rozhodnutie o predbežnom opatrení má dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie predbežných účinkov, neprejudikuje výsledok konania pred súdom. Riešia sa ním situácie, ktoré neznesú odklad. Preto zákonné ustanovenie § 75 ods. 2 O.s.p. vyžaduje, aby návrh na nariadenie predbežného opatrenia obsahoval odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa. Predmetné odôvodnenie dôvodnosti návrhu musí byť konkrétne a osvedčené, a zároveň musí mať súd preukázané, že dočasnou úpravou pomerov účastníkov konania sa v právnych vzťahov týchto účastníkov nevytvorí nenávratný stav.

Aj v prípade splnenia predpokladov nariadenia predbežného opatrenia, musí súd vždy zvažovať, či nariadením predbežného opatrenia nedôjde k neprimeranému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb.

Aby súd mohol vyhovieť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, musí navrhovateľ osvedčiť základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

Z psychologických nálezov klinického psychológa U.. I. O. (č. I. 30-31 spisu) vyplýva, že aktuálny psychický stav maloletých detí je nepriaznivo ovplyvnený dlhodobým rodičovským konfliktom. Maloletá U. je podľa predloženého nálezu v súčasnosti viac citovo fixovaná na matku. Citlivo vníma a prežíva otcove negatívne nastavenie voči matke, cíti voči nemu hnev a pocit nedôvery. Jej prežívanie je aktuálne ovplyvnené nevhodným rodičovským prístupom zo strany otca. Maloletý U. je citovo fixovaný na staršiu sestru. Vzťahovú väzbu má vyvinutú k obojom rodičom. Jeho aktuálne prežívanie je ovplyvnené porozvodovou situáciou rodiny. Dieťa vníma otcove negatívne nastavenie voči matke, ktoré otec verbalizuje v prítomnosti detí, čo ho zneisťuje. Silná citová väzba na staršiu sestru ho vedie ku kopírovaniu jej postojov a správania v zmysle odmietania otca, zároveň je však na neho naviazaný, v dôsledku čoho je napätý a prežíva v tejto situácii vnútorný konflikt matky a otca, v ktorom sa snaží o neutralitu.

Ani v jednom prípade klinický psychológ nezistil známky patológie u dieťaťa, zároveň však dodal, že dlhodobý konflikt rodičov by mohol v budúcnosti negatívne ovplyvniť ich primeraný emocionálny ako aj celkový psychický vývin.

Matka k návrhu priložila aj správu zo psychologického vyšetrenia maloletej U. u klinickej psychologičky U.. R. G., ktorá v správe konštatovala, že bolesti brucha u maloletej sú reakciou na narušené vzťahy medzi rodičmi u intelektovo dobre komponovanej, tenznej, situačne úzkostnej detskej osobnosti s tendenciou k somatizácii úzkosti a odporučila jej psychoterapeutické vedenie.

Matka v podanom návrhu spomínala ešte ďalšie psychologické vyšetrenia maloletých detí, a to u psychologičky U.. F. T., správy z predmetných vyšetrení však nepredložila.

Z doručeného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, priložených psychologických nálezov, ako aj zo správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že medzi rodičmi maloletých detí dlhodobo pretrvávajú vážne nezhody, ktoré nedokážu vyriešiť. Svoje vzájomné konflikty však riešia aj pred maloletými deťmi, čo sa u nich nepriaznivo odzrkadľuje na psychike. Avšak zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9P/25/2014 súd zistil, že tento stav existoval už v čase rozvodového konania, a teda nejde o novú situáciu, čo súd konštatoval už v konaní sp. zn. 4P/82/2015, v ktorom návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, podaný z rovnakých dôvodov ako v tomto konaní, uznesením zamietol.

Súd opätovne poznamenáva, že súdna znalkyňa v konaní sp. zn. 9P/25/2014 znaleckým dokazovaním určila striedavú osobnú starostlivosť obidvoch rodičov o maloleté deti ako najvhodnejšiu formu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode. K rovnakému záveru dospel aj odvolací súd v rámci odvolacieho konania v rozsudku č. k. 15CoP/25/2015-267 zo dňa 27.05.2015. Pre zmenu uvedeného záveru je preto potrebné opätovne vykonať znalecké dokazovanie a až znalec môže objektívne zhodnotiť, nakoľko sa situácia v rodine maloletých zmenila a či je tu dôvod na zmenu súčasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností.

V zmysle § 26 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností. Avšak dôvodnosť zmeny takéhoto rozhodnutia musí byť osvedčená dokazovaním vykonaným v priebehu súdneho konania.

Zo správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že rodičia maloletých detí svoje vzájomné konflikty stále neriešia. Obaja rodičia zhodne uviedli, že v minulosti sa pokúsili o psychologické poradenstvo u psychológa p. Jánošíka, avšak k spoločným stretnutiam rodičov maloletých detí nedošlo z dôvodu, že medzi nimi podľa vyjadrenia matky nebola šanca na obnovu komunikácie, podľa otca z dôvodu, že matka odmietla spolupracovať. Kolízny opatrovník v správe konštatoval, že ani jeden z rodičov neprejavil iniciatívu riešiť problém komunikácie aj u iného odborníka, zároveň im jednoznačne, v záujme ich maloletých detí, odporučil obnovu komunikácie opätovne riešiť u klinického psychológa, kde im bude poskytovaná rodičovská terapia, nakoľko konštruktívna komunikácia je jednou z podmienok dlhodobého a bezproblémového fungovania striedavej osobnej starostlivosti.

Už v predchádzajúcom konaní sp. zn. 4P/82/2015 súd zistil, že otec sa k maloletým deťom skutočne správa nevhodne (nadáva pred nimi na ich matku, a to vulgárnym spôsobom, rovnako nevhodné nadávky používa aj voči samotným deťom). Je otázne, do akej miery si otec uvedomuje spôsob komunikácie s deťmi. Na druhej strane, maloleté deti sú podľa kolízneho opatrovníka konfrontované s názormi matky voči otcovi a prirodzene sa v tomto prostredí stotožňujú s postojmi a prežívaním matky (napr. mal. U. pri rozhovore s pracovníčkou úradu uviedla, že otca označuje ako "ten človek" s tým, že ho rovnako volá aj jej brat U. ako aj matka, pričom samotná matka sa vyjadrila, že otca týmto slovným spojením nikdy nenazvala)

Zo správy kolízneho opatrovníka mal súd preukázané, že obaja rodičia majú vytvorené vhodné bytové podmienky pre zabezpečenie osobnej starostlivosti o mal. deti a deťom poskytujú adekvátnu starostlivosť.

Hoci sa obidve deti zhodne vyjadrili, že k otcovi už nechcú ísť, chceli by bývať s mamou, kolízny opatrovník z jedného vykonaného pohovoru s mal. deťmi nevedel jednoznačne preukázať, či ide o spontánny prejav detí alebo sú ovplyvňované niektorým z rodičov, v každom prípade, im otcove nadávky prekážajú.

S poukazom na zistené skutočnosti súd, bez vykonania rozsiahlejšieho dokazovania, nevie určiť, či zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností je skutočne dôvodná, ani ktorému z rodičov by mali byť deti zverené do výchovy a starostlivosti, keďže obaja rodičia majú vytvorené všetky podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloleté deti. Je len na samotných rodičoch, aby si vzájomné konflikty vyriešili, a pokiaľ to sami nedokážu, vyhľadali odbornú pomoc. K rovnakému záveru dospel aj kolízny opatrovník v rámci rozhovoru s rodičmi a ich maloletými deťmi v rámci šetrenia pomerov v ich domácnostiach.

V konaní o nariadení predbežného opatrenia súd vychádza len zo skutočností uvedených v návrhu a v predložených listinných dôkazoch. Na nariadenie predbežného opatrenia je však potrebné osvedčiť potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa, t. j. pri dočasnej úprave vzťahov medzi účastníkmi konania súd vždy prihliada v prvom rade na záujem maloletých detí. V predmetom konaní matka žiada o dočasné zverenie maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti a úpravu styku otca s maloletými deťmi. Dôvodom pre nariadenie predbežného opatrenia je dlhotrvajúci konflikt medzi rodičmi maloletých detí s odôvodnením, že za daného stavu je striedavá osobná starostlivosť rodičov o maloleté deti nerealizovateľná.

Zo skutočností uvedených v spise mal súd preukázané (rovnako ako v predchádzajúcom rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia), že medzi rodičmi maloletých detí pretrváva dlhodobý konflikt. Tento konflikt nepriaznivo ovplyvňuje psychiku maloletých detí, avšak psychológ ani u jedného z detí nezistil patologické zmeny na psychike, t. j. riadny psychický a fyzický vývoj detí v súčasnosti nie je ohrozený. Matka aktuálne správy zo psychologických vyšetrení detí súdu nepredložila, teda súd vychádzal zo správ, ktoré mal v dispozícii už v predchádzajúcom konaní sp. zn. 4P/82/2015. Preto s poukazom na obsah podaného návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, predložené listinné dôkazy a vykonané dokazovanie súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia nie je dôvodný, nakoľko za daného stavu neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by osvedčovali potrebu dočasného zverenia maloletých detí do starostlivosti matky. Súd môže predbežným opatrením dočasne upraviť pomery účastníkov, ak je osvedčené ohrozenie práva alebo právom chráneného záujmu účastníka (v súdnej veci starostlivosť o maloleté deti) a ak je jeho nariadenie potrebné, teda ak existuje potreba dočasnej úpravy pomerov maloletých detí v ich záujme. Kolízny opatrovník sa k tejto otázke vyjadril jednoznačne - pokiaľ by rodičia boli schopní a ochotní pracovať na sebe, otec by bol ochotný upustiť od nadávania, ktoré maloleté deti vnímajú negatívne, ďalšia realizácia striedavej osobnej starostlivosti by bola v záujme maloletých detí. Zachovanie primeraného kontaktu detí s druhým rodičom je prejavom kultivovanosti a osobnostnej zrelosti každého z rodičov.

Zároveň súd opätovne poznamenáva, že nariadením predbežného opatrenia by mohlo reálne dôjsť k výraznému vyhroteniu situácie medzi rodičmi maloletých detí, čo zjavne nie je v záujme maloletých detí.

Kolízny opatrovník rozhodnutie o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia ponechal na rozhodnutie zväženie súdu, avšak v prípade rozhodovania o návrhu vo veci samej (zmena úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom), odporučil vykonať znalecké dokazovanie.

V danom prípade podľa názoru súdu matka neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov maloletých detí, nakoľko neosvedčila žiadne skutočnosti ani nepredložila žiadne (nové) dôkazy, ktoré by nasvedčovali tomu, že by v súčasnosti bolo ohrozené zdravie a zdravý psychický vývoj maloletých detí alebo im hrozila iná vážna ujma, čo je jednou zo základných podmienok nariadenia predbežného opatrenia.

Pokiaľ matka chce, aby boli deti zverené do jej osobnej starostlivosti, nič jej nebráni, aby podala návrh vo veci samej. V rámci konania o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností súd následne vykoná rozsiahle dokazovanie, v rámci ktorého bude znalcami z príslušných odborov opätovne zisťovať psychologické vlastnosti obidvoch rodičov, citové väzby maloletých detí na rodičov ako aj mieru ovplyvnenia detí rodičmi a následne dospeje k jednoznačnému záveru, ktorému z rodičov zverí maloleté

deti do osobnej starostlivosti a zároveň zvolí najvhodnejšiu úpravu styku druhého rodiča s maloletými deťmi.

Na základe uvedených skutočností súd návrh matky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec.

Podľa § 205 ods.1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde, a aby každý účastník dostal jeden rovnopis odvolania. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods.2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 221 ods. 1 súd rozhodnutie zruší, len ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
- c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
- f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
- g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
- h) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,
- i) sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
- j) bol odvolacím súdom schválený zmier.